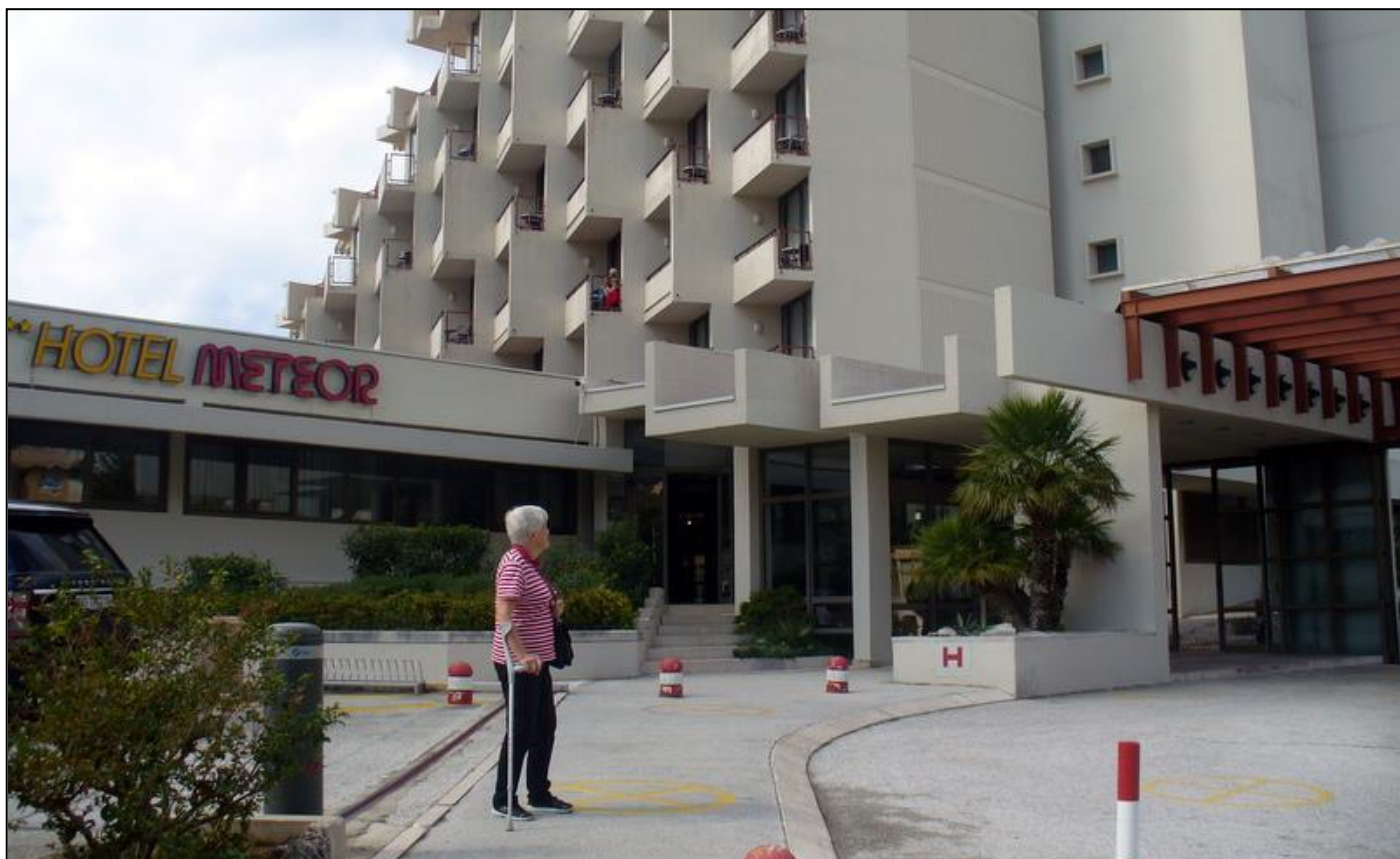

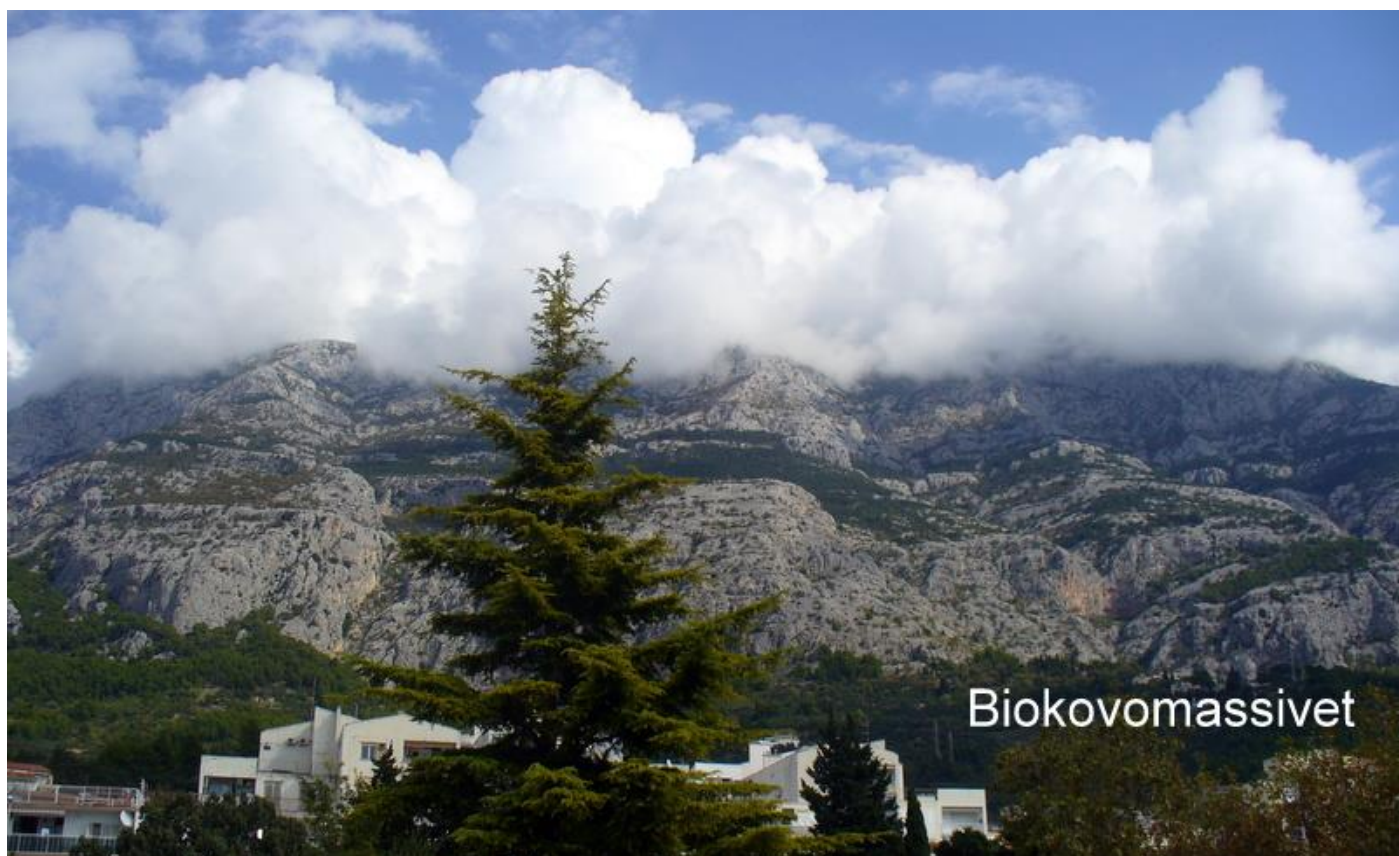
Kroatien i oktober 2016

I årets Medlemsforum nr 1 fanns annonsen om en resa till Makarska Riviera i Kroatien i oktober. 40 medlemmar i föreningen nappade på erbjudandet och fick en liten förlängning på sommaren mellan den 8 - 15. Resan var arrangerad av SPF Seniorerna Håbos alerta resekommitté med Lisbeth Nilsson som ansvarig reseledare i samarbete med reseföretaget Krores som ställde upp med skandinavisktalande guider.

Avresa med buss från Bålsta till Arlanda i ottan, ganska smidig incheckning och snart satt sällskapet på en Boeing 437-800 från Norwegian i lufthavet på resa till Split. Där tog Krores guider emot och såg till att alla kom med bussen till Makarska och Hotell Meteor. Kroaterna kunde fira sin självständighetsdag, den 8 oktober med ytterligare 40 turister från Sverige.

Makarska är en charmig liten stad som ligger i provinsen Dalmatien vid det Adriatiska havet på en ganska smal landremsa vid foten av ett bergmassiv, Biokovo, vars högsta topp är 1762 m ö.h.

Bortsett från några stora turisthotell är bebyggelsen låg och samlad runt hamnen. Ett litet medeltida centrum med torg och trånga gränder visar att orten varit befolkad länge. Gator och byggnader är rena och välputsade och i många trädgårdar lyste violetta bougainvilleträd. Det var behagligt att vandra i staden som har ca 15000 invånare.

Hotell Meteor (fyrstjärnigt) är ett stort komplex med alla faciliteter som pool både inne och ute och låg för övrigt bara ca. 50 m från stranden. I receptionshallen ligger även resebyråns kontor. Rummen är prydliga men lite trånga. Fruktkost och middag ingick i resan, och maten var bra.

Det fanns ett ambitiöst reseprogram med möjlighet till aktiviteter varje dag. Redan vid ankomsten presenterades de fyra duktiga guiderna Djurdja, Hiba, Silvana och Maria. På alla utflykter deltog en eller flera av guiderna. Resenärerna från Håbo fick en allmän genomgång av programmet samt en guidad promenad i staden. Det fanns möjlighet till vandring i Biokovo med guide och naturligtvis egna promenader i staden samt att prova på bad i Adriaten eller i någon av hotellets pooler.

I programmet ingick en tur med M/S Vruja till orten Bol på ön Brac. Ön är bergig och består av kalksten av hög kvalitet.

Enligt uppgift har denna sten använts bland annat till Stockholms slott och Vita Huset i Washington DC. Efter en trevlig promenad i Bol serverades fisklunch ombord på Vruja. På återresan till Makarska underhöll kapten Joseph med dragspel.

Kroatien har, liksom de flesta Medelhavsländer, en varierad historia. Från medeltiden och framåt styrde här ungrare, turkar, venetianer, fransmän, österrikkare och åter ungrare. Efter det första världskriget blev Kroatien indraget i en komplicerad politisk, ibland blodig, process och kom att ingå i det Jugoslaviska kungariket med Belgrad i Serbien som huvudstad. Under andra världskriget ockuperades Jugoslavien av Italien och Tyskland. Man räknar med att ca en miljon jugoslaver förlorade livet under kriget. Redan före krigsslutet tog Titos partisaner, med god hjälp av de allierade, makten i landet och efter kriget bildades den Socialistiska Republiken Jugoslavien. Tito var president till sin död 1980, då det visade sig att landet hade svåra problem med ekonomi och arbetslöshet.

När berlinmuren föll 1989 såg många länder i östra Europa möjlighet att bilda fria demokratiska nationer. År 1991 förklarade sig Kroatien självständigt från Jugoslavien med Franjo Tudman (1922 - 1999) som förste president. Detta möttes med krigshandlingar från Jugoslavien/Serbien. Det Kroatiska självständighetskriget utkämpades mellan 1991 -1995 och upphörde officiellt genom Dayton- och Erduavtalen 1995. Sedan 2009 tillhör Republiken Kroatien NATO och 2013 kom man med i EU. Landet har en yta på 56 542 km² (Sverige 450 000 km²) och 4.5 milj. invånare. Landets ekonomi är pressad och den stora exportvaran är turism. I modern tid har utvandringen till Nordeuropa och Amerika varit omfattande och det innebär att en stor del av befolkningen bor utomlands. De sociala förhållandena är i stort sett likvärdiga med övriga EU men den allmänna lönenivån är låg. Som tillfällig gäst i landet så känns det som om det råder ordning och reda i landet.

Flera deltagare passade på att resa till Dubrovnik som ligger ca 15 mil söder om Makarska.

Den Adriatiska vägen utefter kusten är ursprungligen anlagd av turkarna, och den är mycket kurvig men i gott skick. Fantastiska scenerier mötte efter varje kurva. I floden Neretvas delta finns stora citrusodlingar och mandarinerna lyste vackert gula i träden.

Helt plötsligt kom bussen in i ett annat land, Bosnien Hercegovina, som har en "korridor" genom Kroatien ner till havet. Kuststräckan är 8 km lång. Efter ett kort stopp i Neun fortsatte resan till Dubrovnik.

Staden är känd som en av världens finaste medeltidsstäder och finns upptagen på UNESCOs världsarvslista. Staden grundades på 600-talet och på 1500-talet blev den en egen republik med i huvudsak fredlig framtoning. Man hade en av Medelhavets största handelsflottor och köpmän härifrån färdades över hela den kända världen. År 1667 drabbades staden av ett svårt jordskalv och därefter tappade den sin betydelse. Under självständighetskriget 1991 - 1992 belägrades Dubrovnik av serbiska styrkor och utsattes för bombning och beskjutning. Förutom förlust av människoliv uppstod stora skador på byggnadsverk. Med den nyligen avslutade reparationen av brunnen från 1444 så har de materiella skadorna reparerats. Det är en fantastisk upplevelse att vandra i den medeltida staden innanför murarna. Här bor ca 1200 personer och staden lever. Vackra palats och vanliga byggnader trängs med kyrkor. Det finns problem med ett enormt turistslitage, och den dagen SPF var på besök låg två stora kryssningsfartyg i hamnen.

Programenligt föreläste en kvinna om flykten från före detta Jugoslavien. Det var en gripande historia om en familj som levde ett ganska normalt medelklassliv just utanför Sarajevo. När serberna ryckte fram mot staden lyckades hon ta sig till Belgrad med sina tonårsbarn. Genom Internationella Röda Korset kunde hon och hennes barn ta sig till Sverige efter en strapatsrik resa. Maken blev kvar i Sarajevo och under tre år kunde hon inte tala med honom, men så småningom kom även han till Sverige. Historien berörde starkt och tyvärr finns det ju tiotusentals liknande fall, till och med några inom SPF Seniorerna Håbo.

En "Panoramamiddag" på ca 350 m höjd i Biokovo. Ingick i programmet. Gästerna serverades en riklig middag på restaurang med vidunderlig utsikt och fin solnedgång.

En "landsbytur" innebar en bussresa upp i Biokovo till en bondgård vid byn Radovici vid Srijane. På vägen togs en paus i Zadvarje, Sestanovac, där det fanns ett högt vattenfall. Detta låg i en djup kanjon skapad av floden Cetina. Gårdsherren heter Bobo och var en trevlig man som talade utmärkt engelska.

Ägorna var steniga och oländiga men de åldriga byggnaderna var i gott skick. Här bakades fylld jättepizza på sten som eldats het, och det blev en trevlig lunch med fin dragspelsmusik och dans av några gäster.

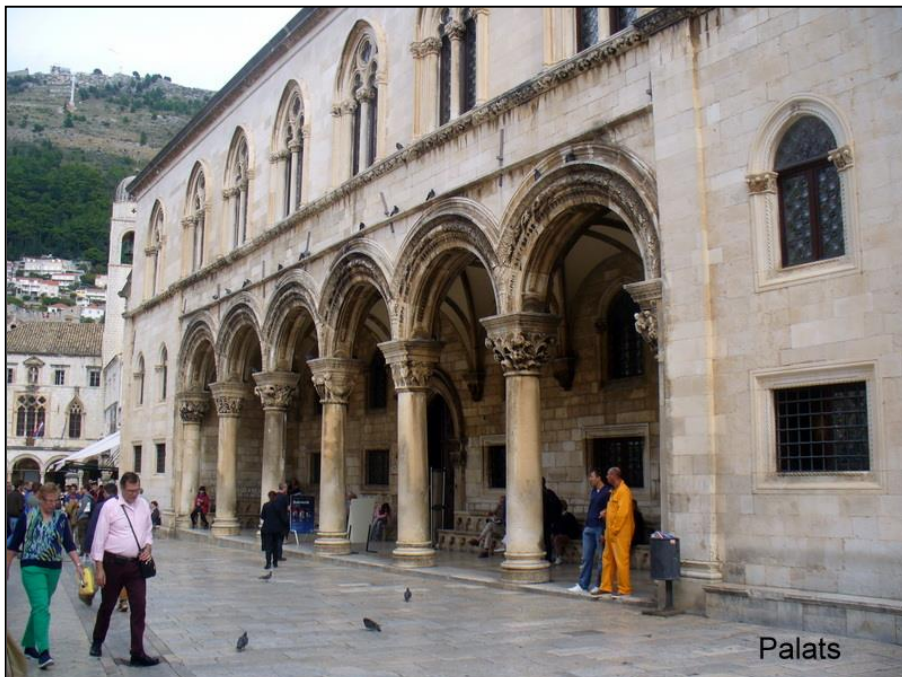
Bobo tog med sig besökarna ut i terrängen som väl endast kan ge bete åt getter. I denna region är det svårt att få ekonomin i jordbruket att gå ihop, och Bobo var bekymrad över att terrassodlingslandskapet höll på att förfalla i brist på underhåll. En intressant och trevlig dag avslutades med bussfärd till hotellet genom den nya 4,25 km långa tunneln Sv. Ilja

Sista dagen i Kroatien kunde resenärerna välja att resa till Mostar eller Split. Staden Mostar som ligger ca 10 mils bussresa öster om Makarska i Bosnien

Hercegovina är välkänd efter det våldsamma självständighetskriget där stora delar av medeltidsstaden förstördes. Fortfarande finns stora skador kvar. Den vackra bron, från 1500-talet, över floden Neretva förstördes 1993, men den är nu återuppbyggd. Den äldre delen av staden har byggnader från såväl den ottomanska som österrikiska tiden. Split är Kroatiens näst största stad med ca 180 000 invånare. Den är Dalmatiens ekonomiska centrum med stor hamn, universitet, industrier och internationell flygplats. Orten är även en viktig turistort. Staden grundades av den romerske kejsaren Diokletias (240 -316) som lät bygga ett stort palats som fortfarande är ganska intakt. Resenärerna från

Håbo fick se palatset, St. Dufe katedralen med sitt vackra klocktorn och marknaden där fiskdelen är berömd.

Palats

Klocktornet

Katedralen

Sedan fanns det tid för shopping innan återfärden till Makarska.

Sista kvällen på hotellet serverades en fin avskedsmiddag, och tidigt nästa morgon gick bussen till Split flygplats. Sällskapet drabbades av en halv timmes försening innan avresan, men alla kom till hemkommunen utan

större problem.

Det har varit en utmärkt resa och allt har fungerat perfekt och gett tillfälle till intressanta upplevelser.

Text och foto: Sverker Jonasson

Red. anm.

Någonstans bland alla orter hittade Sverker denna staty ⇨

Sjömannen och Flickan